

ПВНЗ «МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

КУРС

«ДОГЛЯДАЧ ЗА ЛІТНЬОЮ ЛЮДИНОЮ»

ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ

Тема 1. Зміст соціальної послуги догляду вдома . Права людини.

Соціальні послуги. ЗУ «Про соціальні послуги» . Соціальна послуга догляду вдома. Складні життєві обставини. Пристосування побутових умов. Права людини. Заборона катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання. Приватність та персональні дані, дискримінація, конфлікт інтересів тощо. Отримувач соціальних послуг. Вразливі групи населення. Надавачі соціальних послуг, соціальний робітник. Законодавства України та міжнародні, що регламентують та регулюють діяльність соціальної послуги догляд вдома.

Тема 2. Закон України «Про соціальні послуги» Державний стандарт догляду.

Організації надання соціальної послуги догляду вдома. Категорії людей, що потребують соціальної послуги догляд вдома. індивідуальний план надання соціальної послуги догляду вдома. Комплексне визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги догляду вдома . Зміст соціальної послуги догляду вдома. Показники якості надання соціальної послуги вдома . Загальні санітарно-гігієнічні вимоги та правила безпеки під час прибирання житла. Складання індивідуального плану надання соціальної послуги догляду вдома. Моніторинг надання соціальної послуги догляду вдома та оцінювання її якості.

Тема 3. Етика та деонтологія в діяльності соціального робітника.

Комунікація.

Основні завдання етики в сучасних умовах. Етичні принципи соціальної роботи. Критерії моральності в соціальній роботі. Основні принципи та норми етики соціального робітника. Професійно-етичні якості соціального робітника. Толерантність. Конфіденційність. Деонтологічні вимоги до роботи з різними категоріями населення. Комунікація. Значення спілкування в процесі догляду. Вербальна та невербальна комунікація. Умови, що сприяють ефективному спілкуванню. Активне слухання . Бар'єри у спілкуванні в процесі догляду.

Тема 4. Психологічні аспекти в діяльності соціального робітника.

Психологічні основи діяльності людини. Теорія ієрархії потреб А. Маслоу. Психологія індивідуальності: темперамент і характер. Психологічна характеристика типів темпераменту. Темперамент і стиль діяльності. Поняття

про характер. Взаємозв'язок характеру і темпераменту. Тайм-менеджмент як складова самоорганізації особистості.

Тема 5. Вікові особливості. Догляд за людиною похилого віку.

Анатомо-фізіологічні особливості людини похилого віку. Вікові зміни організму людини : порушення процесів теплообміну, зміни серцево-судинної системи, дихальної, травної, опорно-рухового апарату, сенсорної та інших систем організму. Індивідуальний догляд за підопічним. Особливості догляду за немобільною. Гігієнічні заходи при догляді за літньою людиною. Зміна натільної та постільної білизни. Догляду за Постільна білизна. Допомога при вдяганні та роздяганні. Техніка безпеки при здійсненні догляду.

Тема 6. Хвороба Альцгеймера, старечі деменції. Особливості догляду.

Хвороба Альцгеймера, причини виникнення старечих деменцій. Фактори ризику розвитку деменцій, що обумовлені способом життя. Ознаки. Діагностика. Стадії деменції. Особливості догляду в різні стадії деменції. Основні принципи роботи з людьми, що живуть з деменцією. Фактори, що посилюють симптоми деменції. Контроль патологічної поведінки. Підтримка особистого здоров'я соціально робітника під час догляду за людиною, що живе з деменцією.

Тема 7. Створення комфортного/безпечного середовища. Організація дозвілля.

Безпечне житло для людини похилого та старечого віку. Зручне розташування меблів. Правильне розташування ліжка. Застосування допоміжних засобів в будинку, квартирі. Зручне та безпечне середовище - профілактика побутового травматизму. Використання допоміжних пристроїв для купання, для облаштування ванної кімнати, туалету з огляду на потреби старшої людини. Основна задача у догляді за людиною з деменцією – забезпечення безпечного пересування по дому. Організація дозвілля та відпочинку для забезпечення якості життя літньої людини.

Тема 8. Застосування допоміжних/технічних засобів під час догляду.

Засоби для пересування: милиці, крісла колісні, тростини, ходунки, тощо. Види опорних пристроїв . Модифікації опорних тростин . Допоміжні засоби при здійсненні догляду . Характеристика. Особливості застосування. Спеціальні засоби для самообслуговування та догляду . Доступність та застосування допоміжних засобів реабілітації – частина безбар'єрного середовища.

Тема 9. Підтримка фізичного стану, ментального здоров'я літніх людей.

Застосування фізичних вправ як ефективний засіб збереження та підтримання здоров'я. Вплив систематичних занять фізичними вправами на загальний стан організму старої людини. Вправи для мобільних, мало

мобільних та немобільних літніх людей. Дихальні вправи. Вправи для загального зміцнення. Вправи сидячи, лежачи. Вправи для когнітивної стимуляції та покращення ментального здоров'я . Кінезіологічні вправи.

Тема 10. Взаємодія з фахівцями. Геріатричні пансіонати/Підтримане проживання .

Зклади соціальної сфери, взаємодія із фахівцями . Організація надання медичної допомоги (контакт із сімейним лікарем, допомога у відвідуванні особою, яка потребує догляду, закладів охорони здоров'я тощо). Організація за потреби консультацій психолога, безоплатної правової допомоги. Діяльність інтернатних закладів : геріатричних пансіонатів, психоневрологічних інтернатів, центрів підтриманого проживання. Умови приймання, переведення та відрахування. Показання та протипоказання для направлення особи до інтернату. Умови проживання в інтернаті

Тема 11. Паліативний догляд.

Загальні принципи паліативної допомоги. Нормативне врегулювання паліативної допомоги. Особливості догляду за онкохворими . Комплекс заходів, спрямованих на полегшення фізичних та емоційних страждань пацієнтів, а також надання психосоціальної і моральної підтримки членам їх сімей. Профілактика пролежнів. Стоми. Як обрати підгузки для паліативних хворих. Дезінфекція. Засоби індивідуального захисту оглядальника.

Тема 12. Перша домедична допомога .

Послідовність дій при наданні домедичної допомоги . Особиста безпека при наданні першої домедичної допомоги. Надання домедичної допомоги при раптовій зупинці серця. Проведення непрямого масажу серця та штучної вентиляції легень. Надання домедичної допомоги при непритомності та тривалій втраті свідомості. Надання домедичної допомоги при кровотечах, опіках, травмах опорно – рухового апарату, інсульті, інфаркті, електротравмі, судомах, епілепсії, обмороженнях, отруєннях.

Тема 13. Профілактика емоційного вигорання, формування стресостійкості.

Стрес. Симптоми та ознаки стресу. Види стресу. Вплив хронічного стресу на фізичне та психічне здоров'я. Навички подолання стресу. Синдром емоційного вигорання. Причини емоційного вигорання. Симптоми емоційного вигорання. Профілактика професійного вигорання. Принцип трьох вісімок. Засоби, що позитивно впливають на покращення психо - емоційного стану.